

Valtioneuvoston asetus

pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti
kumotaan pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (1029/2021) liite 1,

muutetaan 1, 3, 4 b, 4 c, 4 e, 5, 7 ja 8 §, 10 a §:n 3 momentti, 13 §, 17 §:n 8 kohta sekä 23 §:n 1 momentti, sellaisina kuin niistä ovat, 1, 4 b, 4 c ja 4 e §, 10 a §:n 3 momentti, 17 §:n 8 kohta ja 23 §:n 1 momentti asetuksessa 1321/2022 ja 3 § osaksi asetuksessa 1321/2022, ja

lisätään asetuksen 2 §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 1321/2022, uusi 4 momentti, 4 a §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 1321/2022, uusi 4 momentti, 6 §:ään, sellaisena kuin se osaksi on asetuksessa 1321/2022, uusi 4 momentti, 6 a §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 1321/2022, uusi 3 momentti, 10 a §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 1321/2022, uusi 4 momentti sekä 17 §:ään, sellaisena kuin se on asetuksessa 1321/2022, uusi 9 kohta, seuraavasti:

1 §

Sovelтамisala

Tässä asetuksessa säädetään käytettyjen pakkausten ja kertakäyttöisten muovisten juomamukien erilliskeräystä, uudelleenkäyttöä, kierrätystä ja muuta jätehuoltoa sekä Suomen markkinoille saatettavien pakkausten ominaisuuksia ja merkitsemistä koskevista vaatimuksista. Tässä asetuksessa säädetään lisäksi pakkauksista ja pakkausjätteestä, asetuksen (EU) 2019/1020 ja direktiivin (EU) 2019/904 muuttamisesta sekä direktiivin 94/62/EY kumoamisesta annetun, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2025/40, jäljempänä *EU:n pakkausasetus*, täytäntöönpanemiseksi tarpeellisista kansallisista säännöksistä.

2 §

Sovelтамisalan rajaukset

Tätä asetusta ei sovelleta paalirehupakkausten tuottajiin, jos paalirehupakkaukset kerätään ja kierrätetään tehokkaasti yhdessä muiden maatalousmuovien kanssa.

3 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *pakkauksella* EU:n pakkausasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 1 alakohdassa ja tarkoitettua esinettä tai sen osaa tai lisäosaa;
- 2) *käytetyllä pakkauksella* uudelleenkäyttöön toimitettavaa pakkausta sekä pakkausjätettä;
- 3) *juomapulloilla* juomien säilyttämiseen käytettäviä kapeakaulaisia tai -suisia pulloja korkkeineen ja kansineen;
- 4) *juomamukeilla* tavanomaisesti pyöreitä ja yleensä kulhon muotoisia juoma-astioita korkkeineen ja kansineen, joita myydään tyhjänä tai juomalla täytettynä.

5) *pakkauksen tuottajalla* EU:n pakkausasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 15 alakohdassa tarkoitettua pakkauksen valmistajaa, maahantuojaa tai jakelijaa;

6) *uudelleenkäytöllä* EU:n pakkausasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 27 alakohdassa tarkoitettua tointa;

7) *yhdistelmämaalipakkauksella* EU:n pakkausasetuksen 3 artiklan 1 kohdan 24 alakohdassa tarkoitettua pakkausta;

8) *uudelleenkäytettävällä pakkauksella* EU:n pakkausasetuksen 11 artiklassa tarkoitettua vaatimukset täyttävää pakkausta.

EU:n pakkausasetuksen liitteessä I on ohjeellinen luettelo 1 kohdassa tarkoitettujen pakkauksen määritelmään kuuluvista esineistä.

4 a §

Pakkauksen valmistusta ja koostumusta koskevat vaatimukset

Pakkauksen kestävyysvaatimuksista säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 5–11 artiklassa sekä pakkausten vaatimusten mukaisuudesta asetuksen 35–39 artiklassa.

4 b §

Pakkauksen uudelleenkäytettävyyttä koskevat vaatimukset

Uudelleenkäytettäviä pakkauksia koskevista vaatimuksista säädetään EU:n pakkausasetuksen 11 artiklassa.

4 c §

Pakkauksen hyödynnettävyyttä koskevat vaatimukset

Kompostointikelpoisen pakkausjätteen on oltava biohajoavaa siten, että se ei haittaa kompostoitavan jätteen erilliskeräystä taikka kompostointiprosessia tai -toimintaa, jossa jätettä käytetään.

Biohajoavan pakkausjätteen on hajottava fysikaalisesti, kemiallisesti, termisesti tai biologisesti siten, että suurin osa syntyneestä kompostista hajoaa lopulta hiilidioksidiksi, biomassaksi ja vedeksi.

Kompostoituvia pakkauksia koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 9 artiklassa sekä kierrätettäviä pakkauksia koskevista vaatimuksista EU:n pakkausasetuksen 6 artiklassa.

4 d §

Pakkauksen vaatimuksenmukaisuusolettama

Pakkauksen katsotaan täyttävän 4 d §:ssä tarkoitettua vaatimusta, jos se on yhdenmukaistetun standardin tai tiettyjen muovituotteiden ympäristövaikutuksen vähentämisestä annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/904 mukaisesti komissiolle ilmoitetun standardin mukainen ja standardin viitenumero on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Pakkausten vaatimuksenmukaisuusolettamasta säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 36 artiklassa.

5 §

Pakkausten ainerajoituksia koskevat poikkeukset ja niiden valvonta

Pakkauksissa olevia aineita koskevista rajoituksista säädetään EU:n pakkausasetuksen 5 artiklassa. Mainitun artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen aineiden rajoituksien poikkeuksista säädetään:

1) komission päätöksessä 2009/292/EY edellytyksistä poikkeukselle muovisille laatikoille ja muovisille kuormalavoille pakkauksista ja pakkausjätteistä annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 94/62/EY vahvistettujen raskasmetallien pitoisuustasojen osalta;

2) komission päätöksessä 2001/171/EY edellytyksistä poikkeuksen myöntämiseksi lasipakkauksille pakkauksista ja pakkausjätteistä annetussa direktiivissä 94/62/EY säädetyistä raskasmetallien pitoisuustasoista.

Pakkauksen markkinoille saattajan on huolehdittava siitä, että Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle toimitetaan 1 momentissa tarkoitettujen poikkeuksien valvontaa varten:

1) muovisista laatikoista tai muovisista kuormalavoista 1 momentin 1 kohdassa mainitun päätöksen mukainen selvitys vuosittain maaliskuun loppuun mennessä;

2) lasipakkauksista tarvittaessa 1 momentin 2 kohdassa mainitun päätöksen mukainen raportti.

6 §

Pakkaukseen tehtävät merkinnät

Pakkausten merkinnöistä säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 12 artiklassa ja sen nojalla annettavissa täytäntöönpanosäädöksissä.

6 a §

Kierrätetyn muovin vähimmäispitoisuus juomapulloissa

Muovipakkausten kierrätysmateriaalin vähimmäisosuudesta ja menetelmästä prosenttiosuuden laskemiseksi säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 7 artiklassa sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/904 soveltamista koskevista säännöistä kertakäyttöisten muovisten juomapullojen kierrätysmuovisisältöä koskevien tietojen laskemisen, todentamisen ja toimittamisen osalta annetussa komission täytäntöönpanopäätöksessä (EU) 2023/2683.

7 §

Käytettyjen pakkausten kierrätystä koskevat kokonaistavoitteet

Pakkausten tuottajien ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjien on huolehdittava siitä, että pakkausasetuksen 52 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdassa säädetyt tavoitteet saavutetaan vuosittain.

Arvioitaessa 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista, saadaan tavoitteiden tasoa mukauttaa enintään viisi prosenttiyksikköä vähentämällä edeltävän kolmen vuoden aikana

ensimmäistä kertaa markkinoille saatettujen uudelleenkäytettävien myyntipakkausten keskimääräinen osuus kaikista markkinoille saatetuista myyntipakkauksista.

Jätelain 68 §:n mukaisen juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän katsotaan täyttävän 1 momentissa tarkoitetut tavoitteet, jos se täyttää juomapakkausten palautusjärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa (526/2013) säädetyt kierrätysvelvollisuudet. Muiden kuin juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten tuottajien tulee osaltaan vastata, että 1 momentissa tarkoitetut kierrätystavoitteet saavutetaan.

Pakkausten kierrätystavoitteita koskevista laskentasäännöistä säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 53 ja 54 artiklassa.

8 §

Pakkausjätteen kierrätystavoitteet pakkausmateriaaleittain

Pakkausten tuottajan ja juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän on järjestettävä pakkausjätteen erilliskeräys ja kierrätys pakkausmateriaaleittain siten, että EU:n pakkausasetuksen 52 artiklan 1 kohdan b ja d alakohdassa säädetyt tavoitteet saavutetaan vuosittain.

Arvioitaessa 1 momentissa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumista, saadaan tavoitteiden tasoa mukauttaa enintään viisi prosenttiyksikköä vähentämällä edeltävän kolmen vuoden aikana ensimmäistä kertaa markkinoille saatettujen uudelleenkäytettävien myyntipakkausten osuus kaikista kyseistä materiaalia sisältävistä markkinoille saatetuista myyntipakkauksista.

Jätelain 68 §:n mukaisen juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän katsotaan täyttävän 1 momentissa tarkoitetut tavoitteet, jos se täyttää juomapakkausten palautusjärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt kierrätysvelvollisuudet. Muiden kuin juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien pakkausten tuottajien tulee osaltaan vastata, että 1 momentissa tarkoitetut kierrätystavoitteet saavutetaan.

Kierrätystavoitteita koskevista laskentasäännöistä säädetään lisäksi EU:n pakkausasetuksen 53 ja 54 artiklassa.

10 a §

Juomapullojen erilliskeräysvelvoite

Jätelain 68 §:ssä tarkoitetun juomapakkausten palautusjärjestelmän ylläpitäjän katsotaan täyttävän 1 ja 4 momentissa asetetut tavoitteet, jos se täyttää juomapakkausten palautusjärjestelmästä annetussa valtioneuvoston asetuksessa säädetyt uudelleenkäyttö- ja kierrätysvelvollisuudet. Muiden kuin juomapakkausten palautusjärjestelmään kuuluvien juomapullojen tuottajien on osaltaan huolehdittava siitä, että asetetut erilliskeräysvelvoitteet saavutetaan.

Tuottajien on järjestettävä enintään kolmen litran kertakäyttöisten muovipullojen ja metallisten juomapakkausten erilliskeräys kierrätystä varten siten, että niiden vuosittainen keräysaste on 1 päivästä tammikuuta 2029 vähintään 90 painoprosenttia kyseisenä vuonna markkinoille saatetusta määrästä. Tässä momentissa mainittujen juomapakkausten erilliskeräysasteen laskentamenetelmästä säädetään EU:n pakkausasetuksen 56 artiklan 1 ja 7 kohdassa.

13 §

Tuottajan tiedottamisvelvollisuus

Tuottajan velvollisuudesta tiedottaa pakkausjätteen synnyn ehkäisemisestä ja pakkausjätehuollosta säädetään EU:n pakkausasetuksen 55 artiklassa.

Tuottajan on lisäksi annettava käytettyjä pakkauksia kerääville toimijoille vastaanoton toimivuuden kannalta tarpeelliset tiedot käytettyjen pakkausten erilliskeräyksestä, kuljetuksesta ja käsittelystä sekä vastaanottoon liittyvistä laaduntarkastusmenettelyistä ja muista menettelyistä.

Tuottajan velvollisuudesta julkaista tietoja jätteen erilliskeräystä ja hyödyntämistä koskevien velvoitteiden täyttymisestä säädetään jätelain 54 §:ssä. Tuottajayhteisön velvollisuudesta julkaista tietoja omistajistaan ja jäsenistään sekä palveluhankinnoissaan noudatettavista yleisistä periaatteista ja menettelyistä säädetään mainitun lain 63 ja 66 §:ssä.

17 §

Tuottajayhteisön hakemus tuottajarekisteriin hyväksymiseksi

Tuottajayhteisön hakemuksessa tuottajarekisteriin hyväksymiseksi on oltava:

-
- 8) 15 §:ssä tarkoitettu selvitys tuottajayhteisön riittävästä taloudellisista järjestelyistä toimintansa asianmukaiseksi järjestämiseksi;
 - 9) selvitys jätelain 61 §:n 3 momentissa tarkoitetun vakuuden asettamisesta.

23 §

Markkinavalvonta

Jätelain 24 a §:n 1 momentissa tarkoitettu pakkausten markkinavalvontaviranomainen valvoo tämän asetuksen 4 a -4 e ja 6 §:n sekä EU:n pakkausasetuksen 5, 6, 8–12, 14, 24–26 artiklan sekä 7 artiklan 1 kohdan d alakohdan ja 7 artiklan 2 kohdan d alakohdan noudattamista.

Tämä asetus tulee voimaan 12 päivänä elokuuta 2026.

Helsingissä 16.6.2026

Ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala

Ympäristöneuvos Tarja-Riitta Blauberg